

Canadian Ukrainian Catholic Worship: Towards a Framework for Analysis*

Peter Galadza

Підсумок

Отець Петро Ґаладза, автор цієї статті п. з. «До аналізу богослужень Української Католицької Церкви в Канаді» є викладачем в Інституті ім. Митр. Андрея Шептицького в Оттаві й кінчає докторську працю п. з. «Богословські основи літургічної діяльності митр. Андрея Шептицького». Цю статтю прочитано на симпозиумі Вінніпезької Митрополії, що відбувся в Манітобському Університеті в червні 1991 р., з нагоди століття поселення українців у Канаді. Автор починає від антропологічного принципу, що всяка обрядовість виявляє найглибшу ідентичність групи й одиниць. Тому літургічні питання такі контроверсійні. Автор аналізує феномен латинізації, і вважає, що він неминучий коли Церква знаходиться на грані двох світів – або зовсім у західньому оточенні, так як у Канаді. Однак, треба розрізнити між практиками запозиченими від латинського обряду, з ціллю виповнення евентуальних «прогалин» у східній практиці, й практиками, яких прийнялося тільки щоб «малпувати» «вищу культуру». Теж треба розрізнити між латинізацією, яка йшла знизу

---

* Paper presented at the Winnipeg Archeparchy Symposium on the Centennial of the Ukrainian Catholic Church in Canada, University of Manitoba, June, 1991. The author wishes to thank the Canadian Social Sciences and Humanities Research Council for a doctoral fellowship received during the writing of this article.

(з народу) й тою, що накидалася згори (під тиском латинських церковних властей). Довгі століття східній обряд офіційно вважався гіршим від латинського, й тому замість шукати органічних способів, щоб пристосувати східній обряд до духовних потреб вірних, приймалося (латинські) практики, які з перспективи богословії і літургічних засад були властиво гірші. Автор вважає, що латинізацію саму в собі можна б у принципі оцінити нейтрально, але що упередження до латинізації існуватиме так довго як східні обряди дискримінується, й латинізацію вжито як спосіб для преподобання церковним властям. Відносно другої течії, орієнталізації – чи повороту до Східніх традицій, автор підкреслює, що процес цей, започаткований митр. А. Шептицьким, одержав найвище одобрення в 6-ому й 12-ому параграфах декрету Другого Ватиканського Собору про Східні Католицькі Церкви. Тому ніхто в принципі не сміє протиставитися цьому процесові. Однак, поворот до східніх традицій залишається складним тому, що від 13-го ст. структури деяких богослужень візантійського обряду «затмарюються» й «деформуються», а занепад Візантії від 15-го ст. стримує потрібну реформу. Все ж таки, реформа повинна відбутися, щоб традиційні богослуження стали актуальними для загалу вірних. Але зміни мусять бути згідні з духом та богословією східнього християнства, й зумовлені релігійними, а не політичними, мотивами.

Ukrainian Catholic worship in Canada has recently become the object of increased scholarly attention.¹ For many

---

¹David J. Goa, "Cosmic Ritual in the Canadian Context"; Radoslav Zuk, "Sacred Space in Ukrainian Canadian Experience"; and Casimir Kucharek, "The Roots of 'Latinization' and Its Context in the Experience of Ukrainian Catholics in Canada," in David J. Goa, ed., *The Ukrainian Religious Experience: Tradition and the Canadian Cultural Context* (Edmonton, 1989). [Henceforth: *Ukrainian Religious Experience*.] Sophia Senyk has recently discussed similar questions, though without references to the specificities of the Canadian context. See

years Ukrainian Canadians tended to avoid serious discussion of their worship, because, I would posit, the topic was simply too controversial.

To explain the previous reluctance to deal with this issue (and simultaneously provide a key concept for our analysis), let us begin by noting an insight developed by modern ritual studies: ritual is among one's most basic ways of "being in the world."² The symbolic gestures and repetitive actions that we perform in worship are not simply epiphenomena serving as a kind of shell "covering over" our "real selves." Rather, they are the ways in which we express our very nature, relate to our social and physical environment, and retain inner balance in a world which, because of its fluctuations, frequently strikes us as threatening.

We begin with this thesis, even though limitations of space will not allow us to demonstrate it, because it suggests that discussion of our worship is not only about church furnishings, the contents of a *troparion*, or the structure of a calendar; discussion of our worship pertains more fundamentally to the question of who we are vis-à-vis other Churches, our world, our God, and ultimately who we are vis-à-vis ourselves.

Thus if worship is an expression of a community's very identity (in fact, a prominent determinant of that identity), and if at the same time a community has been continually struggling with the question of who it is, then worship, which is frequently controversial to begin with, will become even more divisive when discussed by a group which in the last 100 years has been called everything from "Austrians," to "Greeks," to "Russians," to "Ruthenians," to "Galicians," to "Poles."

However, the liturgy of Canadian Ukrainian Catholics is significant not only because of its role in the development of a common identity. It is also important because the Ukrainian Church in Canada provides one of the more unique proofs that worship is the very soul of an Eastern Church. I have in mind the

---

"The Ukrainian Church and Latinization," *Orientalia Christiana Periodica* 56 (1990) 165-87.

² Ronald L. Grimes, *Beginnings in Ritual Studies* (Lanham, MD, 1982); and Roger Grainger, *The Language of the Rite* (London, 1974).

case of the so-called "Independent Greek Church."³ Before World War I thousands of faithful who had grown up in traditional Ukrainian Churches were willing to join what actually was the Presbyterian Church of Canada, essentially because this Presbyterian Church had made an exceptional arrangement in order to provide them with a liturgy similar to that which they had always known.

What we propose to do in this paper is to take the discussion of Ukrainian Catholic worship, found in Casimir Kucharek's "The Roots of 'Latinization' and Its Context in the Experience of Ukrainian Catholics in Canada" one step further in the direction of a more fundamental analysis. Then, after dealing with the question of latinization,⁴ we shall treat the issue of easternization,⁵ or as it is popularly called, the movement for authenticity. We will suggest theological, spiritual, anthropological, pastoral-psychological, and historical principles by which latinization and easternization can be evaluated. Everyone has criteria for judging the relative merits of these two trends. But our understanding of them will increase only when we make our criteria explicit and submit them to calm and honest scrutiny. Most of the discussion of latinization and easternization is clouded by mythology and ideological manipulation. It is necessary to go beyond this manipulation of code words and images in order to understand the factors giving rise to these phenomena.

---

³ For a history of this group see Vivian Olender, "Symbolic Manipulation in the Proselytizing of Ukrainians: An Attempt to Create a Protestant Uniate Church," *Ukrainian Religious Experience*, 191-207; and Panteleimon Bózyk, *Tserkov Ukrayintsiv v Kanadi* (Winnipeg, 1927) 64-86.

⁴ In this paper, "latinization" is understood as the importing or imposition into Byzantine worship of practices undeniably rooted in the Latin tradition. While the term need not at all be pejorative, it frequently carries such a connotation because of the inorganic nature of the importation/imposition. By "inorganic" is meant that the innovation does not respect the structural, theological, or spiritual genius of the Byzantine tradition.

⁵ Here, "easternization" in the Ukrainian context will refer to the re-appropriation of the Byzantine liturgical *koiné*, i.e. practices common to all Byzantine-Rite Churches, which have been lost for sundry reasons.